

۱۶	فهرست اختصارات
۱۷	راهنمای نقشه‌ها
۱۹	پیشگفتار مترجم
۲۵	پیشگفتار مؤلفان بر ویراست هشتم
۲۹	چند نکته درباره‌ی مطالعه‌ی کتاب

siraz-beethoven.ir

۳۵	۱ موسیقی باستان
	موسیقی‌های نخستین ۳۶ ■ موسیقی در بین‌النهرین باستان ۳۷ ■ موسیقی و اندیشه‌ی موسیقی در یونان باستان ۴۱ ■ موسیقی در روم باستان ۵۶ ■ میراث یونان ۵۸

۵۹	۲ کلیسای مسیحی در هزاره‌ی نخست
	گسترش مسیحیت ۵۹ ■ میراث یهود ۶۰ ■ موسیقی در کلیسای نوپا ۶۱ ■ دودستگی در کلیسا و گویش‌های گوناگون سرود ۶۳ ■ گسترش نت‌نویسی ۷۰ ■ نظریه و اجرای موسیقی ۷۹ ■ پژواک تاریخ ۸۸

۹۰	۳ آیین مناجات و سرودهای مذهبی در امپراتوری روم
	آیین مناجات رومی ۹۰ ■ ویژگی‌های سرود ۹۵ ■ ژانرها و فرم‌های سرود ۹۹ ■ افزودگانی بر سرودهای مجاز ۱۱۰ ■ هیلدگارت بینگنی ۱۱۴ ■ حضور پیوسته‌ی سرود ۱۱۶

۱۱۸

۴ آواز و موسیقی حرکت‌های موزون در قرون وسطا

- جامعه‌ی اروپایی؛ از ۸۰۰-۱۳۰۰ م ۱۱۸ ■ آوازهای محلی و لاتینی ۱۲۲ ■ ترانه‌های تروبادور و تروور
- ۱۲۵ ■ آواز در سرزمین‌های دیگر ۱۳۲ ■ سازهای قرون وسطا ۱۳۴ ■ موسیقی حرکت‌های موزون
- ۱۳۶ ■ سوگ‌نامه‌ی خاطرخواه ۱۳۸

۱۳۹

۵ موسیقی پلی فونیک در سده‌ی سیزدهم

- اورگانوم ابتدایی ۱۴۰ ■ پلی فونی اکتین ۱۴۵ ■ پلی فونی نوتردام ۱۴۸ ■ گندوگتوس پلی فونیک
- ۱۶۱ ■ موت ۱۶۲ ■ پلی فونی انگلیسی ۱۷۱ ■ سنت پلی فونی ۱۷۴

۱۷۶

۶ موسیقی فرانسوی و ایتالیایی در سده‌ی چهاردهم

- جامعه‌ی اروپایی در سده‌ی چهاردهم ۱۷۶ ■ آرس نووا در فرانسه ۱۸۰ ■ گیوم دوماشو ۱۸۷ ■
- آرس سوبتیلیور ۱۹۵ ■ تره چنتوی ایتالیایی ۱۹۹ ■ موسیقی سده‌ی چهاردهم روی صحنه ۲۰۶ ■
- پژواک هنر نو ۲۱۲

siraz-beethoven.ir

۲۱۷

۷ موسیقی و رنسانس

- اروپا از ۱۴۰۰-۱۶۰۰ ۲۱۸ ■ رنسانس در فرهنگ و هنر ۲۲۰ ■ موسیقی در روزگار رنسانس ۲۲۷ ■
- موج‌های نو در سده‌ی شانزدهم ۲۳۸ ■ میراث رنسانس ۲۴۳

۲۴۴

۸ انگلستان و بورگونی در سده‌ی پانزدهم

- موسیقی انگلیسی ۲۴۴ ■ موسیقی در سرزمین بورگونی ۲۵۴ ■ گیوم دوفه ۲۵۸ ■ مس پلی فونیک
- ۲۶۳ ■ زبان پایدار ۲۷۲

۲۷۳

۹ آهنگسازان فرانسوی- فلاندری، از ۱۴۵۰-۱۵۲۰

- تحول و یکپارچگی سیاسی ۲۷۳ ■ اوکیخم و بونوتا ۲۷۵ ■ نسل فردا ۲۸۲ ■ ژوسکن دپره ۲۸۷ ■
- کهنه و نو ۲۹۴

۲۹۶

۱۰ موسیقی مذهبی در عصر اصلاحات

اصلاحات مذهبی ۲۹۶ ■ موسیقی در کلیسای لوتری ۲۹۹ ■ موسیقی در کلیسای پیروان کالون ۳۰۶ ■ موسیقی در کلیسای انگلیکن ۳۰۹ ■ موسیقی در کلیسای کاتولیک ۳۱۳ ■ جووانی پی-پر لویجی داپالسترینا ۳۱۸ ■ اسپانیا و دنیای نو ۳۲۴ ■ آلمان و اروپای شرقی ۳۲۸ ■ موسیقی یهودی ۳۳۰ ■ میراث موسیقی‌های مذهبی سده‌ی شانزدهم ۳۳۱

۳۳۳

۱۱ مادرینگال و آوازهای غیرمذهبی در سده‌ی شانزدهم

نخستین بازار موسیقی ۳۳۳ ■ اسپانیا ۳۳۵ ■ ایتالیا ۳۳۶ ■ مادرینگال ایتالیایی ۳۳۸ ■ فرانسه ۳۵۳ ■ آلمان ۳۵۷ ■ انگلستان ۳۵۷ ■ مادرینگال و تأثیرهایش ۳۶۲

۳۶۴

۱۲ شکوفایی موسیقی سازی

سازها ۳۶۵ ■ گونه‌های موسیقی سازی ۳۶۹ ■ موسیقی در ونیز ۳۸۵ ■ موسیقی سازی استقلال می‌یابد ۳۸۹

siraz-beethoven.ir

۳۹۳

۱۳ سبک‌های نو در سده‌ی هفدهم

اروپا در سده‌ی هفدهم ۳۹۴ ■ از رنسانس تا باروک ۳۹۸ ■ ویژگی‌های کلی موسیقی باروک ۴۰۸ ■ نوآوری‌های ماندگار ۴۱۵

۴۱۶

۱۴ زایش اپرا

پیشگامان اپرا ۴۱۶ ■ نخستین اپراها ۴۲۳ ■ کلاودیو مونتووردی ۴۲۸ ■ آثار نمایشی متأخر ۴۳۲ ■ گسترش اپرای ایتالیایی ۴۳۴ ■ اپرا به جای تئاتر ۴۴۲

۴۴۴

۱۵ موسیقی مجلسی و کلیسایی در آغاز سده‌ی هفدهم

موسیقی مجلسی آوازی در ایتالیا ۴۴۴ ■ موسیقی مذهبی در کلیسای کاتولیک ۴۵۰ ■ موسیقی کلیسای لوتری ۴۵۷ ■ موسیقی یهودی ۴۶۳ ■ موسیقی سازی ۴۶۴ ■ سنت و نوآوری ۴۷۵

۱۶ فرانسه، انگلستان، اسپانیا، و دنیای نو در سده‌ی هفدهم
۴۷۶
■ باروک فرانسوی ۴۷۷ ■ باله‌ی درباری ۴۷۹ ■ باروک انگلیسی ۴۹۹ ■ اسپانیا و دنیای نو ۵۰۷ ■ سبک فرانسوی و سنت‌های ملی ۵۱۲

۱۷ ایتالیا و آلمان در پایان سده‌ی هفدهم
۵۱۴
■ ایتالیا ۵۱۴ ■ آلمان و اتریش ۵۳۲ ■ بذری برای فردا ۵۴۸

siraz-beethoven.ir

۱۸ نیمه‌ی نخست سده‌ی هجدهم در ایتالیا و فرانسه
۵۵۳
■ اروپا در سده‌ی تحولات ۵۵۳ ■ موسیقی در ایتالیا ۵۵۶ ■ موسیقی در فرانسه ۵۶۹ ■ ژان-فیلیپ رامو ۵۷۲ ■ مخاطبان جورواجور ۵۷۸

۱۹ آهنگسازان آلمانی در روزگار پایانی باروک
۵۸۰
■ بافتارهای موسیقی ۵۸۰ ■ یوهان سباستین باخ ۵۸۳ ■ گئورگ فریدریش هاندل ۶۰۲ ■ میراث ماندگار ۶۱۸

۲۰ سبک و ذوق موسیقایی در عصر روشنگری
۶۲۰
■ اروپا در روزگار روشنگری ۶۲۰ ■ سبک و ذوق موسیقایی ۶۲۷ ■ روشنگری جاویدان ۶۳۷

۲۱ اپرا و موسیقی آوازی در آغاز دوران کلاسیک
۶۳۹
■ اپرای کمدی ایتالیایی ۶۳۹ ■ اپرایسری ۶۴۶ ■ اپرا به زبان‌های دیگر ۶۵۱ ■ اصلاح اپرا ۶۵۶ ■ ترانه و موسیقی کلیسایی ۶۶۰ ■ اپرا و زبان تازه ۶۶۷

۲۲ موسیقی سازی: سونات، سمفونی، و کنسرتو در میانه‌ی سده
۶۶۸
■ سازها و آنسامبل‌ها ۶۶۸ ■ ژانرها و فرم‌ها ۶۷۲ ■ موسیقی کلاویه ۶۸۰ ■ موسیقی ارکستری ۶۸۴ ■ آواز در نقش ساز ۶۹۱

یوزف هایدن ۶۹۴ ■ وُلْفگانگ آمادئوس موتسارت ۷۱۹ ■ موسیقی کلاسیک ۷۴۲

siraz-beethoven.ir

انقلاب، جنگ، و موسیقی، ۱۷۸۹-۱۸۱۵ ۷۴۷ ■ لودویگ فن بتهوون ۷۵۱ ■ الگویی به نام بتهوون ۷۷۸

نظم نوین، ۱۸۱۵-۱۸۴۸ ۷۸۱ ■ رمانتیک‌گرایی ۷۸۸ ■ ترانه ۷۹۳ ■ موسیقی برای پیانو ۸۰۶ ■ میراث رمانتیک ۸۲۴

موسیقی ارکستری ۸۲۸ ■ موسیقی مجلسی ۸۴۶ ■ موسیقی کرال ۸۵۱ ■ رمانتیک‌گرایی و سنت کلاسیک ۸۶۱

کارکردهای اپرا ۸۶۳ ■ ایتالیا ۸۶۷ ■ فرانسه ۸۷۸ ■ آلمان ۸۸۴ ■ روسیه ۸۸۸ ■ ایالات متحده ۸۹۰ ■ اپرا: نمودی از فرهنگ متعالی ۸۹۴

فناوری، سیاست، و هنر ۸۹۵ ■ اپرا ۹۰۰ ■ ریشارت واگنر ۹۰۱ ■ جوزپه وردی ۹۱۷ ■ آهنگسازان ایتالیایی متأخر ۹۲۳ ■ فرانسه ۹۲۵ ■ روسیه ۹۳۱ ■ ملت‌های دیگر ۹۴۱ ■ موسیقی صحنه‌ای و مخاطبانش ۹۴۵

ستیزها و چندپارگی‌ها ۹۴۶ ■ یوهانس برامس ۹۵۱ ■ واگنری‌ها ۹۵۹ ■ ارتباط با مخاطبان ۹۷۷

- ۳۰ سنت‌های واگرا در نیمه‌ی پایانی سده‌ی نوزدهم** ۹۷۹
 فرانسه ۹۷۹ ■ گابریل فوره و سنت فرانسوی ۹۸۲ ■ اروپای شرقی و شمالی ۹۸۴ ■ ایالات متحده
 ۹۹۴ ■ دریافت و شناخت ۱۰۰۴

siraz-beethoven.ir

- ۳۱ نیمه‌ی نخست سده‌ی بیستم** ۱۰۰۹
 عصر جدید، ۱۸۹۸-۱۹۱۸ ۱۰۰۹ ■ سنت‌های بومی ۱۰۱۶ ■ موسیقی مدرن در سنت کلاسیک
 ۱۰۲۵ ■ آلمان و اتریش ۱۰۲۷ ■ نخستین مدرن‌ها ۱۰۳۸ ■ جریان آوانگارد ۱۰۵۲ ■ رمانتیک
 متأخر یا مدرن؟ ۱۰۵۵

- ۳۲ مدرنیسم و سنت کلاسیک** ۱۰۵۸
 آرنولد شونبرگ ۱۰۵۹ ■ آلبان برگ ۱۰۷۴ ■ آنتون وبرن ۱۰۷۷ ■ ایگور استراوینسکی ۱۰۸۱ ■
 یلا بارتوک ۱۰۹۴ ■ چارلز آیوز ۱۱۰۳ ■ آهنگساز و مخاطب ۱۱۱۲

- ۳۳ میان دو جنگ جهانی: جز و موسیقی عامه‌پسند** ۱۱۱۳
 میان دو جنگ ۱۱۱۳ ■ نمایش موزیکال و ترانه‌ی عامه‌پسند آمریکایی ۱۱۱۹ ■ عصر جز ۱۱۲۴
 ■ دوک الینگتن ۱۱۳۵ ■ موسیقی فیلم ۱۱۳۹ ■ رسانه‌های جمعی و موسیقی عامه‌پسند ۱۱۴۲

- ۳۴ میان دو جنگ جهانی: سنت کلاسیک** ۱۱۴۳
 موسیقی، سیاست، و مردم ۱۱۴۳ ■ فرانسه ۱۱۴۶ ■ آلمان ۱۱۵۰ ■ اتحاد شوروی ۱۱۵۷ ■
 آمریکاها ۱۱۶۳ ■ ایالات متحده ۱۱۶۶ ■ سیاست کدام است؟ ۱۱۸۰

- ۳۵ جریان‌های متنوع در روزگار پس از جنگ** ۱۱۸۲
 جنگ سرد و سنت‌های واگرا ۱۱۸۲ ■ موسیقی پاپ ۱۱۸۶ ■ برادوی و موسیقی فیلم ۱۱۹۴ ■ از
 بیباپ تا جز آزاد ۱۱۹۹ ■ میراث‌داران سنت کلاسیک ۱۲۰۳ ■ رسانه‌های سنتی ۱۲۰۵ ■ کیج و
 جریان آوانگارد ۱۲۱۵ ■ سریالیسم ۱۲۲۴ ■ چیره‌دستی نوین ۱۲۳۰ ■ صداها و بافت‌های نو ۱۲۳۳

▪ تکه‌نشانی و نقل قول ۱۲۴۵ ▪ موسیقی گروه‌های بادی-برنجی ۱۲۴۸ ▪ بتهوون، کنار بایست ۱۲۵۰

۱۲۵۲

۳۶ موسیقی از ۱۹۷۰ به این سو

فرهنگ جهانی ۱۲۵۲ ▪ دنیای همیشه در تغییر موسیقی ۱۲۵۶ ▪ بازارهای موسیقی عامه‌پسند

۱۲۶۶ ▪ مینیمالیسم و پسامینیمالیسم ۱۲۶۸ ▪ امکان‌های تازه ۱۲۷۷ ▪ تعامل با موسیقی‌های

غیرغربی ۱۲۹۲ ▪ چه در پیش داریم؟ ۱۲۹۳

۱۲۹۵

واژه‌نامه‌ی توصیفی

۱۳۴۷

واژه‌نامه

۱۳۵۹

نمایه

siraz-beethoven.ir

▪ تکه‌نشانی و نقل قول ۱۲۴۵ ▪ موسیقی گروه‌های بادی-برنجی ۱۲۴۸ ▪ بتهوون، کنار بایست ۱۲۵۰

۱۲۵۲

۳۶ موسیقی از ۱۹۷۰ به این سو

فرهنگ جهانی ۱۲۵۲ ▪ دنیای همیشه در تغییر موسیقی ۱۲۵۶ ▪ بازارهای موسیقی عامه‌پسند

۱۲۶۶ ▪ مینیمالیسم و پسامینیمالیسم ۱۲۶۸ ▪ امکان‌های تازه ۱۲۷۷ ▪ تعامل با موسیقی‌های

غیرغربی ۱۲۹۲ ▪ چه در پیش داریم؟ ۱۲۹۳

۱۲۹۵

واژه‌نامه‌ی توصیفی

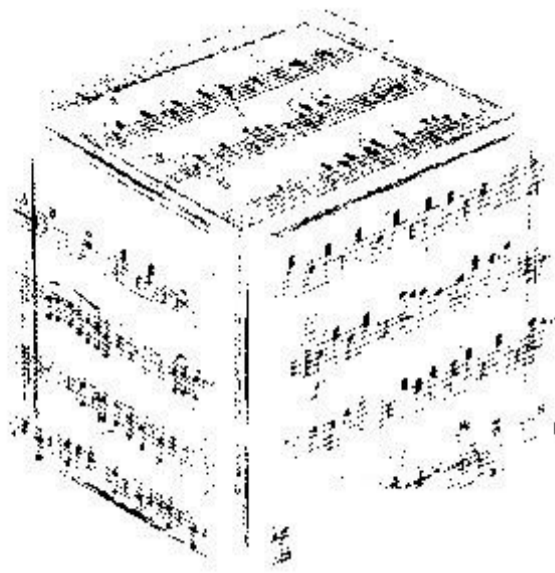
۱۳۴۷

واژه‌نامه

۱۳۵۹

نمایه

siraz-beethoven.ir

siraz-beethoven.ir

فرهنگ اروپایی در تمدن‌های باستانی ریشه دارد. کشاورزی، ادبیات، شهرها، و نظام‌های تبادل‌اش در بستر خاور نزدیک کهن رشد کرد. ریاضی، روزشمار، کیهان‌شناسی، و علم شفای این مهد در بین‌النهرین، مصر، یونان، و روم قوام گرفت. سنگ‌بنای فلسفه‌ی اروپا بر اندیشه‌ی افلاطون و ارسطو بنا شد. نخستین مذهب‌های اروپا، مسیحیت و یهودیت، از خاور نزدیک سر برآورد و تحت تأثیر اندیشه‌ی یونانی بلوغ یافت. ادبیات این پهنه از بالین سنت‌های یونانی و لاتینی برخاست و اسطوره‌ها و نسخ باستانی را الگوی خود قرار داد. هنرمندانش از مجسمه‌سازان و معماران عهد باستان تقلید کرده‌اند. دولت‌های اروپایی، از امپراتوری‌های قرون‌وسطا گرفته تا مردم‌سالاری‌های مدرن، همگی به یونان و روم باستان نظر داشته‌اند و الگوهایشان را در میان آن‌ها می‌جسته‌اند.

موسیقی غرب، با تمام گام‌ها و کارکردهای متعدّدش، ریشه در دوران باستان دارد. اروپایی‌ها مهم‌ترین انگاشته‌هایشان درباره‌ی موسیقی را از نوشته‌های یونان باستان به میراث برده‌اند. بازیابی رد پای تأثیرهای موسیقی باستان بسیار دشوار می‌نماید. نت‌نوشته‌های اندکی از روزگاران دور برجای مانده است و تا پیش از سده‌ی شانزدهم، شمار کمی از موسیقی‌دانان بودند که می‌توانستند نت‌نوشته‌های عهد باستان را بخوانند و فهم کنند. با این همه، برخی از آیین موسیقایی تداوم یافت و از راه سنت شفاهی به دوران بعد رسید.

همین پژوهاک‌های موسیقی باستانی که در سنت اروپایی باقی مانده، دلیل خوبی است تا کارمان را با جستن نقش موسیقی در فرهنگ باستان و بازشناسی پیوند آیین باستانی با آیین سده‌های پسین آغاز کنیم و میزان وام موسیقی غرب به یونان باستان را بسنجیم. با آغاز کار از دوران باستان فرصتی به دست می‌آوریم تا بار دیگر آموخته‌هایمان از موسیقی کهن را ارزیابی کنیم و دریابیم که با رجوع به کدام گونه از شواهد موجود می‌توانیم تاریخ موسیقی را بازبنویسیم.

موسیقی صداست و گوهر صدا ناپایدار. آنچه از موسیقی گذشته‌ها بازمی‌ماند، رد پایش در

تاریخ است. می‌توانیم رد پاهای باقیمانده را به چهار گونه‌ی اصلی دسته‌بندی کنیم: ۱- بازمانده‌های سخت، همچون سازها و مکان‌های اجرا؛ ۲- تصویرهای نوازندگان، سازها، و اجراها؛ ۳- نوشته‌هایی که درباره‌ی موسیقی و موسیقی‌دان‌ها برجای مانده است؛ ۴- خود موسیقی که از راه نت‌نوشت‌ها، سنت شفاهی، یا (از دهه‌ی ۱۸۹۰ به بعد) به کمک ضبط‌صوت باقی مانده است. با به‌کارگیری این رد پاها، می‌توانیم سیمای موسیقی در فرهنگ‌های گذشته را بازسازی کنیم و دریابیم که درک ما همیشه نیمه‌کاره و مبتنی بر ارزش‌ها و مسئله‌های نسل و دوران ماست.

هر گاه از هر چهار گونه از داده‌های یادشده محتوای کافی در اختیار داشته باشیم، می‌توانیم از موفقیت‌مان دل‌آسوده باشیم. لیکن از موسیقی باستان کم و بیش چیز زیادی در دست نداریم. حتی یونان باستان هم که بیش از هر سنت دیگری از خود شواهد باقی گذاشته است، در واقع چیزی به میراث نگذاشته جز شمار اندکی ساز، تصویر، نوشته و نت‌نوشت؛ از فرهنگ‌های دیگر هم هیچ موسیقی‌ای برجای نمانده است. با بررسی رد پاهای باقیمانده و آنچه می‌توان از آن‌ها دریافت، می‌توانیم میزان کارایی هر کدام از گونه‌های داده‌ها را در برابر درکمان از موسیقی گذشته بسنجیم.

موسیقی‌های نخستین

نخستین شواهد تولید موسیقی را می‌توان در سازها بازیافت. در دوران پارینه‌سنگی، آدم‌ها در استخوان جانوران دیگر سوراخ‌هایی می‌کاویدند و فلوت و سوت می‌ساختند. تصویر ۱/۱ یکی از کهن‌ترین فلوت‌های تاریخ را نشان می‌دهد که در اروپا کشف شده و متعلق به ۳۶۰۰ سال پیش از میلاد مسیح است. دیوارنگاره‌های غارنشینان دوران پارینه‌سنگی نشان‌دهنده‌ی سازنوازی انسان‌هاست. فلوت‌های سفالی، جفجغه‌ها، و طبل‌ها در دوران نوسنگی بسیار کاربرد داشتند و دیوارنگاره‌های مربوط به سده‌ی ششم پیش از میلاد که در ترکیه کشف شده است، طبل‌نوازی را نشان می‌دهد که در شکار و مراسم دیگر طبل می‌نوازند. این تصویرها همه‌ی داشته‌ی ما برای

siraz-beethoven.ir

تصویر ۱/۱: نمای روبه

از فلوتی استخوانی (ک)

استخوان قو ساخته شده است). این فلوت در آلمان کشف شده و متعلق به حدود ۳۶۸۰۰ پ. م است.

تشخیص نقش موسیقی در فرهنگ‌های گذشته است. هنگامی که انسان در دوران برنزی (سده‌ی چهارم پیش از میلاد) کار با فلز را فرا گرفت، سازهایی فلزی از قبیل زنگوله، سنج، جغجغه، و بوق ساخت. چنان‌که از حکاکی‌های باقیمانده بر سنگ‌ها برمی‌آید، سازهایی زهی که با زخمه زدن نواخته می‌شد، مربوط به همین دوران است؛ خود سازها از ماده‌هایی کم‌دوام ساخته می‌شد و از این رو شمار اندکی از آن‌ها برجای مانده است.

هرچند از تصویرها و ویرانه‌های باستانی داده‌هایی فراوان درباره‌ی جنبه‌های گوناگون فرهنگ موسیقایی روزگاران دور به دست می‌آید، اما از آن‌جا که شمار اندکی از این داده‌ها ثبت شده و پابرجاست، درک ما همچنان بسیار محدود است. با پیدایش امکان نگارش، دوران پیشاتاریخی به پایان رسید و چنین شد که گونه‌ی تازه‌ای از اسناد برجای ماند. با تکیه بر این اسناد موثق است که تاریخ موسیقی سرآغازی درخور می‌یابد.

موسیقی در بین‌النهرین باستان

نام بین‌النهرین به سرزمین‌های میان دو رود دجله و فرات اشاره دارد، سرزمین‌هایی که اکنون در قلمرو عراق و سوریه است و در دوران باستان مسکن انسان‌های بسیاری بود. نقشه‌ی زیر (ان. ک تصویر ۱/۲) چندی از مهم‌ترین تمدن‌های باستانی را نشان می‌دهد که بیش از ۲ هزار سال در این سرزمین‌ها و سرزمین‌های نزدیک آن زندگی کردند. در این محدوده‌ی جغرافیایی، سومری‌ها در سده‌ی چهارم پیش از میلاد، نخستین شهرهای واقعی را بنا نهادند و با حکاکی بر لوحه‌های گلی، یکی از ابتدایی‌ترین شگردهای نوشتن، یعنی خط میخی را ابداع کردند. تمدن‌های بعدی، از جمله اکدی‌ها و بابلی‌ها، این نظام نوشتاری را گرفتند و از آن استفاده کردند. پس از رمزگشایی از این لوحه‌های گلی آشکار شد که برخی‌شان درباره‌ی موسیقی نوشته شده است. ویرانه‌های تاریخی و تصویرها سهم بزرگی در درک موسیقی دوران گذشته دارند. تصویرها

تصویر ۱/۲:

نقشه‌ی

خاور نزدیک باستانی که محل شهرها و تمدن‌های اصلی بین‌النهرین را نشان می‌دهد.

siraz-beethoven.ir